

MEDYA TAKİP DOSYASI

20 Ağustos 2024 Salı

Alparslan Bayraktar

Enerjide hedef 'tam yolları'

Sakarya Gaz Sahası'nın yeni günlük üretim hedefinin 60 milyon m³ olduğunu açıklayan Bakan Bayraktar, "Türkiye'nin konutta kullandığı gaz buradan karşılanabilir" dedi. Bayraktar Türkiye'ye ihtiyacının ötesinde gaz getirebilecek altyapı bulunduğuna dikkat çekerek, Türkiye'nin fiilen 'enerji merkezi' olmaya başladığını söyledi

Didem Özel Tümer

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar 2016'dan bu yana Türkiye'nin Milli Enerji ve Maden Politikası'nın oluşturulup, uygulanması için çalışıyor. Bakan Bayraktar ile TPAO Filyos Limanı'nda aynı anda bakıma alınan ve ilk kez bir arada bulunan derin sondaj gemileri Fatih, Kanuni ve Abdülhamit Han ile diğer filo üyelerinin eşliğinde Türkiye genelindeki arama ve sondaj faaliyetleri ile Türkiye'nin enerji merkezi haline gelme sürecini konuştuk.

Sakarya Gaz Sahası'nın yeni günlük üretim hedefinin 60 milyon m³ olduğunu açıklayan Bakan Bayraktar, ortaya koyulan hedeflerin şahının kendilerine söyledikleri olduğunu vurguladı. Gaz ve petrol sahalarına ilişkin tüm amonların uluslararası standartlara uygun olduğunu belirten Bayraktar, "Çünkü bunu yapmadığımız takdirde buradaki işin büyüklüğü, başarısı gözeleniyor" dedi.

Bakan Bayraktar özete sunları söyledi: "Sakarya Gaz Sahası Açıklaştığımız 710 milyar m³ gazımız var. Hedef 60 milyon m³ günlük üretim. Yıllık 20 milyar m³ civarında olur. Kabaca Türkiye'nin konutta kullandığı gaz buradan karşılanabilir. Bugün 22 milyar m³'e yakın konutta, 18 milyar m³ sanayide, 12-13 milyar m³ gaz santrallerinde elektrik üretimi için tüketim var. 60 milyon m³ muazzam bir hedef ve büyük bir rakam.

* Günlük 6 milyon m³ üretimi bugün itibarıyla astık. 6 milyon m³ yaklaşık 2 milyon 650 bin hancinin gaz ihtiyacının buradan karşılanması demek. Bizim için çok önemli, çok değerli. Şimdi hedef 9.5-10 milyon m³'eri 2025'in ilk çeyreğinde görebilmek.

■ Üzzer üretim platformu (FPU) şu anda Ümit Burnu'na yaklaştı. Madagaskar civarında. İlk etapta İctas Çanakkalı'deki limanda bir takım işlemleri yapılacak. Sonra buraya (Filyos) gelecek. Bir yıl sonra burada aktivasyon süreci var. 2026'nın ortasında 20 yıl boyunca kalacağı sahaya götürülecek. 10 milyon m³ de ilave gaz oradan gelecek. 2026'nın 3. çeyreğine geldiğimizde bu sahadan günlük 20 milyon m³ gaz üretmiş olacağız.

Nasıl hub olunur?

■ Enerjide ticaret merkezi olabilmeniz için belli şeylere sahip olmanız. Ürünün bol şekilde, farklı kaynaklardan gelmesi lazım. Gazın gazla rekabet edebiliyor olması lazım. 2016'da kapasiteleri 30 milyon m³ olan iki gazlaştırma tesisimiz vardı. Kapasitelerini artırdık. Dörtüyle FSRU, Aliğa'da özel sektöre yaptığımız FSRU ve en son Saros'da devreye aldığımız gazlaştırma tesisleriyle 30 milyon gazlaştırma kapasitesi bugün 161 milyon m³'e geldi. Yılın 200 - 250 günü çalışsın Türkiye'nin ihtiyacının en az yarısını LNG olarak gemilerle alabiliriz. Amerika, Katar, Cezayir, Nijerya, Umman ile anlaşmamız var. Tedarikçilerimiz artmaya başladı.

■ Gelişmiş bir pazarımız olacak, ki Türkiye buna sahip. Çok ciddi tüketimi var. Boru hatlarına ihtiyacımız var. 2018 TANAP'ın devreye alınması. 2020'de Türkiye artık gazını TürkAkım üzerinden direkt Rusya'dan alıyor. Depolama kapasitemiz 2.6'dıydı, bugün 5.8'e çıktı. 2028'de 10-12 milyar m³'lere çıkmayı hedefliyoruz. Dolayısıyla altyapılar doğal gaz boru hatları, uluslararası boru hatları, BOTAS'ın içeride yaptığı yatırımlar, FSRU yatırımları... Yani Türkiye'ye ihtiyacının ötesinde gaz getirebilecek altyapımız var."

30 ülkeden gelen gaz Türk Harmanı

■ Mali tezgaha getirdik. Bir şey, çıkış ihtiyacımız var. Burada da öne çıkarlar Bulgaristan ve Yunanistan. Özellikle Bulgaristan hattı Avrupa'da Romanya, Macaristan, Slovakya, Makedonya, Sırbistan bütün bu güzergaha gazı götürebileceğimiz yer. Oradaki tek engel mevcut kapasite, sadece 3.5 milyar m³. Bulgaristan'la kapasiteyi en az iki katına çıkarabilecek bir şeyi yapmaya gayret ediyoruz. Yeni boru hattı değil, yatırım yapılması lazım. Minimum yatırımlarla bunu nasıl artırırız? Türkiye'nin şu anda kullandığı gazın 50 milyar m³ olduğunu varsayın. Bunun yüzde 15'ini ihrac edilebilir bir altyapıyı da dışarıya yönlü kurmaya gayret ediyoruz. Dolayısıyla ticaret merkezi fiilen olmaya başladı.

■ BOTAS Bulgaristan'a, Macar şirketine gaz satıyor. Sırbistan'a kara tankerlerle LNG satıyoruz. Romanya'ya gaz veriyoruz. Artık BOTAS gazı ihrac eder hale geldi. Millet diyor ki 'yay efendim bizim gazımızı Avrupa'ya, niye yurt dışına satıyoruz?' Rusya'dan, Azerbaycan'dan, İran'dan gaz geliyor. Beş gazlaştırma tesisimiz var. Dünyanın birçok ülkesinden, otuzun üzerinde ülkeden buraya gaz geliyor. Hangi gaz kimin gazı öyle bir şey yok. Ticaret merkezi olmak bu demek. Biz illa buradan çıkan gazı ihrac ediyor filan değiliz. Ben Avrupalılara, 'Turkish Blend' dedim. Yani 'Türk Harmanı'. Burada harman olup elde ettiğimiz gaz.

Ruslar ile sorun yok

■ Ruslarla kurmayı planladığımız Gaz Ticaret Merkezi veya platformu için bir şirket kurmayı planlıyoruz. BOTAS - Gazprom ortaklığında, İstanbul Finans Merkezi'nde. EPIAŞ'a da oraya satıyoruz. Ruslarla problemli bir alanımız yok. Orada gazın ticareti yapılacak, bir fiyat oluşacak. Genel anlamda prensip olarak bu yüzde elli - elli yapısında mutabıkız. Ama bu biraz zaman alıyor.

* Herkes şu anda Türkiye'de de deli gibi yenilenebilir yatırımı yapmak istiyor. Ya-pıyorlar da. Muhtemelen 2024'te 5 bin megavatı geçeceğiz. Yüzde 98-99'u yenilenebilir olacak. Peki hava kararı elektrikli ihtiyacımızı nereden karşılayacağız? Mutlaka bunu destekleyecek sistemler lazım. En temiz nükleer, sıfır karbon. Ondan sonra da doğal gaz santralleri. Biz doğal gaz santrallerinin önümüzdeki belki on, on beş, yirmi yıl mutlaka sistemde olması gerektiğini düşünüyoruz. Bence dünya da bu noktaya bir şekilde gelecek.

■ Yaklaşık 3 bin megavatlık bir proje portföyünü BAE ile konuşuyoruz. Pazar-tesi (dün) teknik bir heyet tekrar buraya geliyor. Ama onun dışında Suudi Arabistan ile konuşuyoruz. Benzer büyüklükte bir portföyü, dolayısıyla bunlar olabilir. Henüz imzalanmış bir şey yok."

Bakan Bayraktar Akdeniz havzasındaki sondaj faaliyetlerini de cep telefonundaki haritadan göstererek anlattı.

Bakan'ı çok etkileyen istek

■ 2016'da strateji değişikliğine gittiğimizde 36 bin varil günlük petrol üreten Türkiye Petrolleri, şu anda sadece Gabar'dan 47 bin varil üzerinde üretiyor. O gün Adıyaman, Batman, Trakya'daki sahalarından 36 bin varil ürettiyorduk. Sadece şu anda Gabar'da Şehit Aybükü Yalçın ve Esmâ Çevik sahalarından Şehit Teğmen Akdeniz sahasından 47 bin varil geldi. Hedef 100 bin varile gidebilmek. Birkaç hafta önce görülmemiş bir kaza yaşadık. Sondaj kulesi yıkıldı. Olay çok yönlü araştırılıyor. Bir petrol mühendisi kardeşimiz, Mehmet İrfan Güler maalesef vefat etti. Ailesiyle telefonla konuştuk. 'Ne yapabiliriz sizin için?' dedim 'Efendim öğlümün adını yatacağım bir sahaya, bir şey verirsiniz' dedi. Tüylerim diken oldu. Bizden istediği şey bu. 'Elbette ki yatacağım' dedi. İste şimdi bunu yapacağız."

'Akkuyu 29 Ekim'de güzel olmaz mı?'

Bakan Bayraktar, 'Akkuyu 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda üretime geçiyor mu?' sorusuna, "29 Ekim güzel olmaz mı?" diye cevap verdi ama bazı sinemaları ve zorlukları olduğunu da hatırlattı. Bayraktar, "Akkuyu'da özellikle Almanya'da bekleyen ekipmanlar var. Bunlar olmazsa nükleer santral devreye alınmaz mı? Alınır. Çünkü bunu bir tek Siemens üretiyor. Ama ikame edilmesi biraz zaman alır. Dolayısıyla şu anda o yola doğru gidiyoruz. Bu biraz hedef tarihlerimizi öteleyebilir" dedi.

TÜRKİYE ARTIK ENERJİDE TİCARET MERKEZİ

AVRUPA'YA TÜRK HARMANI

Enerji Bakanı Bayraktar, Türkiye'nin artık enerjide fiilen bir ticaret merkezi olduğunu belirterek, "Avrupalılara, 'Türk Harmanı' dedim. Burada harman olup elde ettiğimiz gaz" dedi

Ankara Temsilcimiz Didem Özel Tümer, Bakan Bayraktar ile TPAO Filyos Limanı'nda bir araya geldi. Derin sondaj gemileri eşliğinde Türkiye genelindeki arama ve sondaj faaliyetleri ile Türkiye'nin enerji merkezi haline gelme sürecini konuştu.

»Muazzam hedef

"Sakarya Gaz Sahası'nda 710 milyar m3 gazımız var. Hedef 60 milyon m3 günlük üretim. Yıllık 20 milyar m3 civarında olur. Kabaca Türkiye'nin konutta kullandığı gaz buradan karşılanabilir diyebiliriz. Bugün 22 milyar m3'e yakın konutta, 18 milyar m3 sanayide, 12-13 milyar m3 gaz santrallerinde elektrik üretimi için tüketim var. 60 milyon m3 muazzam bir hedef ve büyük bir rakam."

»'Turkish blend'

"Artık BOTAŞ gazı ihraç eder hale geldi. Millet diyor ki 'Vay efendim bizim gazımızı Avrupa'ya niye satıyorsunuz?'. Beş gazlaştırma tesisimiz var. Otuzun üzerinde ülkeden buraya gaz geliyor. Hangi gaz kimin gazı öyle bir şey yok. Ticaret merkezi olmak bu demek. Ben Avrupalılara, "Turkish Blend" dedim. Yani Türk Harmanı. Burada harman olup elde ettiğimiz gaz." » DIDEM ÖZEL TÜMER 5'te

TENMAK'a teknolojide üs görevi

 Türkiye Enerji,
Nükleer ve Maden
Araştırma Kurumu
(TENMAK) Başkanı
Abdullah Buğrahan
Karaveli, Türkiye'nin
2053 net sıfır emisyon
hedefine giden yolda
arz güvenliğinin

**A. Buğrahan
Karaveli**

korunup, dışa
bağımlılığın
azaltılmasının
amaçlandığını
belirterek,
kurumun bu

süreçte **Enerji
ve Tabii Kaynaklar
Bakanlığı**'nin teknoloji
üssü olma görevini
üstlendiğini söyledi.
Karaveli, TENMAK'ın
çalışma alanlarının
doğrudan ülkenin 40-
50 yıllık hedefleriyle
eşleştiğini ifade ederek,
ülkede hızla artan enerji
talebinin karbon salımı
olmadan karşılanması
noktasında nükleer
enerjinin önemli bir görev
üstlendiğini dile getirdi.

EPIAŞ ile EMDRA enerji piyasalarını geliştirecek

Enerji Piyasaları İşletme AŞ (EPIAŞ), Özbekistan Cumhuriyeti Enerji Piyasası Geliştirme ve Düzenleme Kurumu (EMDRA) ile işbirliği yapacak. EPIAŞ'ın internet sitesinde yer alan açıklamaya göre, iki ülkenin enerji piyasalarının geliştirilmesi konusundaki ortak taahhütleri kapsamında EPIAŞ ve EMDRA arasında Özbekistan'da mutabakat belgesi imzalandı.

EPIAŞ Genel Müdürü Taha Meli Arvas, "Türkiye'nin Enerji Borsası" olarak, Özbekistan'da enerji piyasalarının geliştirilmesi ve işletilmesine yönelik deneyimlerini paylaşmaya hazır olduklarını kaydetti. Arvas, "Orta Asya bölgesinde örnek teşkil edecek, iyi işleyen bir elektrik piyasasının geliştirilmesine ve uygulanmasına destek olma hususunda da kararlıyız" dedi. EMDRA Direktörü Khodjayev Sherzod Khikmatullaevich ise "İşbirliği, Türkiye'nin deneyimini öğrenme fırsatı sağlarken, enerji piyasalarında kullanılan yenilikçi çözümler hakkında konunun uzmanları ile karşılıklı fikir alışverişinde bulunmak da çok önemli olacak" diye konuştu.

POLAT ENERGY EUROPE FAALİYETE BAŞLADI

Türkiye'deki birikimini yurt dışına taşıyacak

Polat Holding ve İş Bankası Grubu'nun yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet gösteren iştiraki İş Enerji'nin ortak olduğu **Polat Enerji**, 2024 itibarıyla Polat Energy Europe ile uluslararası faaliyetlerine de başladı. Kurulduğu 2024 yılı içerisinde Macaristan'da iki ayrı projeye toplamda 86 MWp kapasiteye sahip güneş enerjisi santralini devreye alacak olan

Polat Energy Europe, yurt dışında farklı yatırımlar için de kolları sıvandı. **Polat Enerji** Genel Müdürü Cem Deniz "Bugün dünyada her geçen gün daha fazla önem kazanan yenilenebilir enerji sektöründe Türkiye'de sahip olduğumuz bilgi birikimi ve potansiyelini, Polat Energy Europe ile yurt dışına da taşıyacağız" şeklinde konuştu.